

Overzicht vooraf ingediende vragen per fractie

N-VA

1. In januari 2022 zou het nieuwe actieplan interlandelijke adoptie van start gaan. Is dit het geval? Welke implicaties heeft dit?
2. Er zal werk gemaakt worden van de integratie van een deel van de trajecten van pleegzorg en adoptie. Wat is hier de stand van zaken in? Dit ging normaal van start gaan met het starten van het actieplan.
3. In december 2021 is er een beslissingskader opgesteld om de screening van de herkomstlanden te kaderen. Het VCA ging dit omvormen tot een werkbaar instrument.
  - a. Is dit gebeurd? Hoe ziet het instrument
  - b. Is het VCA gestart met de screening?
  - c. In welke mate zijn de adoptiediensten reeds betrokken bij de screening?
  - d. Zal de screening van de herkomstlanden in de mate van het mogelijke gelijk lopen om te voorkomen dat kandidaat-adoptieouders verschillende keren voor een kanaal kiezen dat gesloten wordt?
4. Op welke manier zal de minister de nazorg versterken?
5. In januari 2023 zou er een eengemaakte adoptiedienst moeten zijn. In het actieplan leek het nog onduidelijk welke rol de adoptiediensten zullen hebben in de toekomst wat betreft interlandelijke adoptie. Zij moeten echter in september van dit jaar hun erkenning vernieuwen en de aanvraag hiervan moet drie maanden op voorhand worden ingediend. Toch is er momenteel nog veel onduidelijk. Wat is de stand van zaken bij de eenmaking van de adoptiediensten en is er reeds duidelijkheid over hun rol in de toekomst bij interlandelijke adoptie?

1. Wat is de precieze samenstelling van het beoordelingspanel voor de screening van de herkomstlanden ?
2. Heeft het beoordelingspanel voor elk herkomstland advies gevraagd van de adoptiebetrokkenen ? Waarom niet ? Waarom wel ?
3. Wat is de stand van zaken van de toepassing van het beslissingskader voor de screening van het herkomstland voor interlandelijke adoptie? Hoeveel landen werden al gescreend ? Hoeveel adoptiekanalen werden weerhouden ? Zijn er adoptiekanalen die worden weerhouden waarbij het beoordelingspanel een negatief advies gaf? Hoeveel adoptiekanalen werden onmiddellijk geschrapt en op basis van welke van de 6 elementen van het beslissingskader werden adoptiekanalen niet weerhouden, opgesplitst per adoptiekanaal ? In hoeveel gevallen week de beslissing van het VCA af van het beoordelingspanel? Voor hoeveel adoptiekanalen wordt na screening een bezoek aan het herkomstland gepland om meer duidelijkheid te creëren rond toekomstige samenwerking?
4. Ook indien een adoptiekanaal werd weerhouden wordt een werkbezoek gepland om verdere afspraken te maken. Wat is de planning van die werkbezoeken ? Wat zal tijdens die werkbezoeken concreet worden besproken ?
5. Indien een herkomstland onmiddellijk wordt stopgezet, worden de kandidaat-adoptanten (die nog geen kindtoewijzing hadden) geheroriënteerd naar herkomstlanden waarmee Vlaanderen verder mee samenwerkt. Over hoeveel kandidaat-adoptanten gaat het of denkt men dat het zal gaan ? Wat zal het impact hiervan zijn op de wachttijden ?
6. Bij de screening van de bestaande samenwerkingen, wordt nagegaan welke inspanningen herkomstlanden leveren in de zoektocht naar de eerste ouders/familie van vondelingen of om eerste ouders te ondersteunen in hun reflectie om hun kind al dan niet af te staan. Wat zijn daar de meest opvallende vaststellingen ?
7. Om wanpraktijken te voorkomen wil de Vlaamse regering een rechtstreekse samenwerking tussen overheden. Wordt daarbij nog een rol weggelegd voor de adoptiediensten ? In welke mate worden ambassades die het land kennen betrokken in die rechtstreekse samenwerking ?
8. Er is beslist om te kijken of er convergenties mogelijk waren tussen pleegzorg en adoptie (voorbereiding, werving pleeggezinnen). Wat is de stand van zaken ? Welke convergenties denkt men te kunnen realiseren ?
9. Tijdens de hoorzittingen is nazorg een belangrijk element gebleken. Welke verbeteringen/bijkomende vormen van nazorg wil men daar voorzien ? Worden geadopteerden en adoptieouders hierbij betrokken ? Sommige sprekers hebben de nabijheid van die nazorg benadrukt. Hoe wil men die realiseren ?
10. Sommige geadopteerden hebben nog juridische en administratieve vragen en problemen ten gevolge van fouten in de registratie bij hun adoptieprocedure. Zij vroegen een installatie van een meldpunt. Komt dat meldpunt er ? Waar ? Wordt daarover al overleg gepleegd met de federale overheid en zo ja, hoe verloopt dat overleg ?
11. De vraag werd gesteld naar het digitaliseren van alle gegevens en documenten mbt interlandelijke adoptie en na te denken over een gedeeld archief met de herkomstlanden. Zal die digitalisering er komen ? Wordt

nagedacht over een gedeeld archief met de herkomstlanden en wat zijn eventuele moeilijkheden die werden gedetecteerd ?

12. Het concept meerouderschap kwam zowel aan bod in het rapport van de expertengroep en in de hoorzittingen en dat al dan niet in combinatie met een open of volle adoptie. Werde die piste verder onderzocht ? Zo ja, wat waren de resultaten ?

1. We zijn nu al een flink aantal jaren bezig met dit dossier waarbij we heel wat getuigenissen van geadopteerden zelf hebben gehoord alsook bijdragen van experts en stakeholders. Wat tot nu toe concreet is, is het beleidskader waarmee de zendingen extra toetsingen gaan krijgen. Toch zijn er nog heel wat zaken die nog altijd een open vraagstuk zijn. Zo is er een heel duidelijke vraag rond nazorg en werden er hieromtrent ook al zeer gerichte voorstellen gedaan door de geadopteerden zelf.
  - Hoe gaat de minister deze nazorg vormgeven?
  - Binnen welk tijds kader wil hij dit uitbouwen?
  - Zal er een werkgroep rond nazorg opgericht worden?
2. Het onderzoeksrapport heeft duidelijk gemaakt dat er fouten gemaakt zijn in het verleden waardoor heel wat adoptiekinderen, biologische ouders en hun gezinnen geschaad zijn. Dit lijden dient erkend te worden.
  - Zullen er excuses komen vanuit de Vlaamse regering voor de slachtoffers van adoptie wanpraktijken?
  - Welke herstelmaatregelen zal de regering hieraan koppelen?
3. Inmiddels hebben we terug wat meer bewegingsvrijheid en is internationaal reizen weer gemakkelijker. We moeten deze kans grijpen om met de toetsingen van de zendingen van start te gaan. Zeker als we weten dat er vorig jaar opnieuw 26 kinderen interlandelijk zijn geadopteerd zonder dat deze toetsingen hebben plaatsgevonden. Wanneer zal VCA met de toetsingen van de herkomstlanden van start gaan?
  - Is er al een werkgroep met experts en ervaringsdeskundigen opgericht? Zo niet, wanneer zal deze opgericht worden?
4. De aanleiding van de hervormingen in interlandelijke adoptie waren de getuigenissen van frauduleuze adopties uit Ethiopië.
  - Hoe staat het met de opvolging van deze dossiers?
  - Hoeveel dossiers zijn er effectief onderzocht op fraude?
  - Zijn al de betrokken gezinnen uitgenodigd geweest door VCA om met klachten naar voor te treden?

1. Hoe ziet u precies de koppeling tussen pleegzorg en adoptie, zoals werd vooropgesteld naar aanleiding van het expertenrapport?
2. Het fusieproces van de adoptiediensten is momenteel bezig. Hoe verloopt dit en welke taakstelling zal de ééngemaakte dienst hebben?
3. Welke rol zal het VCA spelen in het vernieuwde adoptiebeleid? Hoe bereidt VCA zich hierop voor en wat zal de impact zijn op de personeelsinzet?
4. Hoe zal er in de toekomst meer worden ingezet op nazorg voor de adoptiegezinnen?
5. Hoe kan het concept meerouderschap in het kader van interlandelijke adoptie concrete invulling krijgen?
6. Welke initiatieven zal u nemen om mensen die geadopteerd werden de nodige ondersteuning te bieden, zowel op psychosociaal vlak als op het vlak van roots onderzoek?
7. Hoe wordt er verder omgegaan met adoptiedossiers uit het verleden die foute of onvolledige informatie bevatten? Wordt er vanuit de overheid proactief ingezet op het corrigeren en vervolledigen van dossiers?
8. Hoe kan men vermijden dat de nieuwe procedures voor interlandelijke adoptie ertoe leiden dat kinderen langere tijd in voorzieningen doorbrengen?
9. Op welke manier worden de contacten met de overheden van de herkomstlanden in functie van de nieuwe werkwijze voorbereid? Welke rol spelen buitenlandse zaken en de ambassades hierin?
10. Op welke termijn zal de nieuwe werkwijze worden geïmplementeerd?

## Vooruit

Het rapport van het expertenpanel interlandelijke adoptie in Vlaanderen werd ons bekendgemaakt begin september 2021. Ondertussen zijn we een half jaar verder en hebben we hoorzittingen achter de rug. Onze vragen over het expertenrapport en interlandelijke adoptie:

Hoe evalueert u het expertenrapport vandaag?

Voorziet u op termijn een volledige hervorming van het adoptie-landschap en de procedures?

Wat is vandaag de stand van zaken met de 20 aanbevelingen die geformuleerd werden in het rapport? Van de aanbevelingen die binnen uw bevoegdheden vallen: welke aanbevelingen zal u volgen? Welke volgt u niet en waarom niet?

Heeft u aanbevelingen die u prioritair wil opvolgen? Welke zijn dat?

De bekendmaking van het rapport ging gepaard met een aankondiging van een 'adoptiepauze', om deze dan na enkele dagen weer ongedaan te maken en niet echt duidelijk te maken wat er toen zou gebeuren. Dit zorgde voor heel wat onrust bij adoptieouders, kandidaat adoptieouders, geadopteerden en adoptiediensten. Op 10 december kwam u dan met het plan om een bijkomende screening te voorzien op basis van 6 criteria's.

Onze vragen over deze screening:

Wordt deze bijkomende screening vandaag al toegepast? Zo niet, waarom? En wanneer bent u van plan hiermee te starten?

Ziet u deze bijkomende screening als een voorlopige 'oplossing' in afwachting van een volledige hertekening van het systeem van interlandelijke adopties en/of het opvolgen van de aanbevelingen van het expertenpanel. Of is het voor u eerder een definitief instrument?

Heeft u dit instrument ontwikkeld in samenspraak met de experts van het expertenpanel? In samenspraak met de adoptiediensten?

Kan u 100% garanderen dat deze bijkomende screening ervoor zal zorgen dat er geen fraudegevallen en wantoestanden meer zullen voorvallen bij interlandelijke adopties? Of ziet u toch nog verbeterpunten en welke zijn dat dan?

De adoptiediensten spelen een grote rol in het al dan niet correct verlopen van een interlandelijke adoptie. En jammer genoeg zijn zij niet onbesproken binnen de wantoestanden en fraudegevallen. We weten ook dat het systeem van financiering, namelijk hoe meer kanalen en adopties, hoe meer subsidies, er misschien ook in het verleden voor gezorgd heeft dat er mistoestanden gebeurden.

Onze vragen over de adoptiediensten:

Wat is uw visie op de rol van de adoptiediensten bij de bewezen gevallen van fraude?

Voorziet u een hertekening of hervorming van het subsidiëringsmodel waarbinnen de adoptiediensten vandaag functioneren?

Hoe staat het met de plannen rond de fusering van de adoptiediensten?

Uit de hoorzittingen ook bleek dat de gehoorde adoptiedienst niet veel begrip of medeleven toonde voor slachtoffers van wantoestanden. Uit de getuigenissen van volwassene geadopteerden bleek ook dat zij de adoptiediensten niet of moeilijk als een neutrale en veilige partner zien. Nochtans zijn de adoptiediensten net diegene waar de geadopteerden en adoptieouders terecht zouden moeten kunnen voor nazorg.

Voorziet u hier een oplossing voor? Zal u extra investeren in adoptiesensitieve zorg bij andere organisaties waar betrokkenen terecht kunnen?

Er doen heel wat mogelijk toekomstvisies de ronde als het over adoptie gaat, waaronder bijvoorbeeld een gemeenschappelijke pool pleegzorg/adoptie of meer plaats voor open adopties.

Onze vragen:

Wat is uw visie op open adopties? Ziet u de verplichting om enkel nog maar open adopties toe te laten als een beleidsmogelijkheid?

Wat is uw visie op de gemeenschappelijke pool adopties/pleegzorg? Staat u achter dit idee en bent u van plan hier stappen rond te zetten?

Hoe zal de Vlaamse regering de slachtoffers van wantoestanden, dus geadopteerden, adoptieouders en eerste ouders, tegemoetkomen? Wat voorziet u om hen de erkenning te geven die ze verdienen?